

Quicksan Natuur

Project Paasberg Ede

Onze referentie: 255357-I

Colofon

Opdrachtgever

Woningcorporatie Woonstede
De heer N. Puttman
Postbus 191
6710 BD EDE

Dossiergegevens

Onze referentie:	255357-I
Uw referentie:	10.0127
Status rapport:	v1.0

Projectteam

Projectverantwoordelijke:	Dennis Slotboom
Consulent:	Cor 't Lam
Vakspecialist:	Dennis Slotboom
Kwaliteitsmanager:	Günther Rutten

Contactgegevens

info@CobraEcoadviseurs.nl
www.CobraEcoadviseurs.nl
T. 088 - 262 72 00

Centraal postadres

Rechtestraat 12
5455 GE Wilbertoord

Bedrijfsgegevens

KvK Eindhoven 17273124
Btw-nr. NL 8217.57.192.B01
Rabobank 15.49.31.039

Samenvatting

Cobra ecoadviseurs bv heeft op 8 juli 2015 een quickscan Natuur uitgevoerd in het projectgebied Paasberg aan de Bunschoterweg in Ede. Woningcorporatie Woonstede wil nieuwbouw realiseren in het projectgebied en heeft ons gevraagd eventuele knelpunten in het kader van de Flora- en faunawet in beeld te brengen.

Beschermde soorten

Streng beschermd

In het gebied zijn vogels aanwezig. Vogels zijn streng beschermd door de Flora- en faunawet. Ook worden vleermuizen verwacht. Vleermuizen zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en tabel 3 van de Flora- en faunawet en daarmee streng beschermd.

Vaste rust- en verblijfplaatsen

Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig, maar wij verwachten wel nesten van meer algemeen voorkomende vogelsoorten.

Is er een ontheffing nodig?

Voor wat betreft vleermuizen kan pas worden bepaald of het werk ontheffingsplichtig is nadat een gericht vleermuisonderzoek heeft plaatsgevonden. Voor het verstoren van vogels is in principe geen ontheffing mogelijk. Er moet zodanig gewerkt worden, dat bewoonde nesten worden ontzien en behouden.

Maatregelen

Wij adviseren:

- voorafgaand aan de werkzaamheden een vleermuisonderzoek uit te laten voeren;
- de locatie voorafgaand aan het werk te controleren op dieren;
- de bomen en struiken te rooien tussen 1 december en 1 maart;
- te controleren op bewoonde nesten als gerooid wordt tussen 1 maart en 1 december.

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Situatie en planvorming	5
3	Verantwoording	7
3.1	Literatuuronderzoek	7
3.2	Natuurloket	7
3.3	Veldwerk	8
4	Quickscan	9
4.1	Gebiedsbescherming	9
4.2	Planten en dieren	10
4.3	Vaste rust- en verblijfplaatsen	10
4.4	Overige functies	11
5	Conclusie	12
5.1	Beschermde soorten	12
5.2	Vaste rust- en verblijfplaatsen	12
5.3	Is er een ontheffing nodig?	12
6	Advies	14
6.1	Nader onderzoek	14
6.2	Zorgvuldig handelen	14

Bijlage 1. Juridisch kader

Inleiding

In opdracht van Woningcorporatie Woonstede heeft Cobra ecoadviseurs bv een quickscan Natuur uitgevoerd. Het gaat om projectgebied Paasberg aan de Bunschoterweg in Ede. Dennis Slotboom heeft het veldwerk uitgevoerd op 8 juli 2015.

Aanleiding en doel

In het projectgebied is nieuwbouw gepland. U wilt weten of bij het uitvoeren van de maatregelen knelpunten te verwachten zijn ten aanzien van de Flora- en faunawet.

Doel

Het doel van ons onderzoek is te bepalen of er met de voorgenomen plannen mogelijk een conflict ontstaat in het kader van natuurwetgeving. Er moet onder andere worden beoordeeld of binnen het plangebied beschermde soorten of de vaste rust- en verblijfplaatsen hiervan aanwezig zijn. Op basis van de resultaten kunnen wij u aangeven of er een ontheffing moet worden aangevraagd of dat nader onderzoek noodzakelijk is.

Onze quickscan Natuur is een toets van de ecologische potenties van het onderzoeksgebied en kan niet worden gezien als volwaardig ecologisch onderzoek. Er is in dit stadium geen uitgebreide inventarisatie uitgevoerd van soorten of soortgroepen.

Hebt u na het lezen van dit rapport nog vragen?

Neem dan gerust contact met ons op. Wij zijn bereikbaar op 088-262 72 00.

Uw veelzijdig specialist,

Dennis Slotboom

Teamleider ecoadviseurs

European Tree Technician

Specialist natuur en ecologie

Wageningen, 21 september 2015

Project 255357-I v1.0

21 september 2015

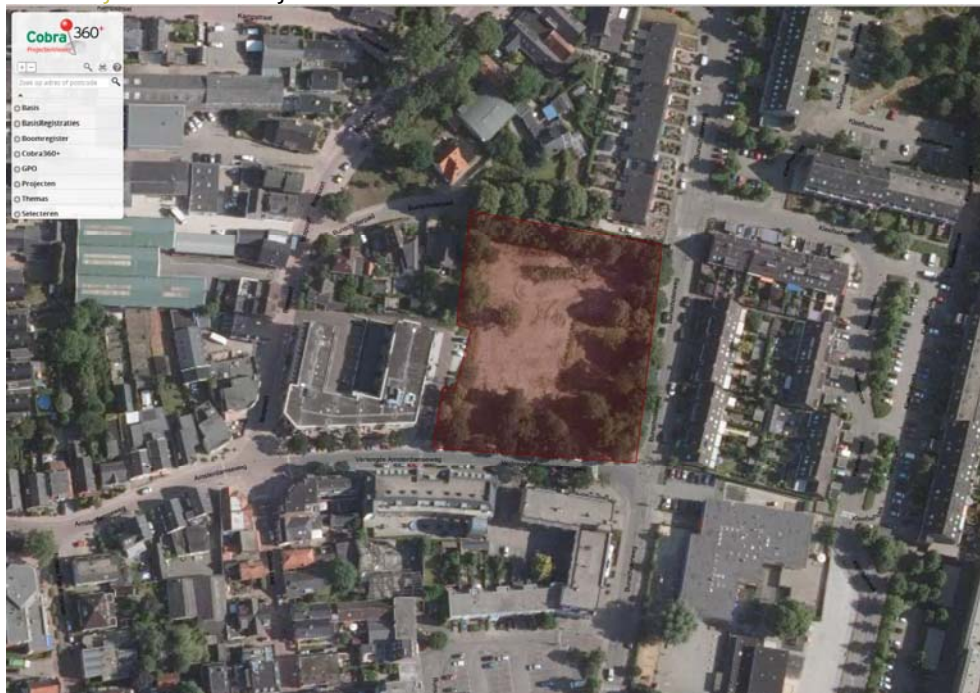
2

Situatie en planvorming

Onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied bevindt zich in de bebouwde kom van Ede. Op afbeelding 1 is het onderzoeksgebied globaal gemarkeerd.

Afbeelding 1. Onderzoeksgebied

De situatie

Het betreft een braakliggend terrein. Enkele jaren geleden stond in het projectgebied een schoolgebouw dat inmiddels is gesloopt. De beplantingsvakken rondom het voormalige schoolgebouw zijn nog wel aanwezig. In deze vakken staan heesters en bomen. Het overige terrein is ingezaaid met een gras- en kruidenmengsel. Op foto 1 t/m 3 is de situatie afgebeeld.

Planvorming

Op het terrein wordt nieuwbouw gerealiseerd. Er komen appartementen met een grote parkeerkelder. De bouw vangt in het eerste kwartaal van 2016 aan. De bestaande beplanting met bomen verdwijnen waarschijnlijk volledig.

Foto 1. Situatieoverzicht oostzijde terrein

Foto 2. Situatieoverzicht westzijde terrein

Foto 3. Situatieaanzicht zuidzijde terrein

3

Verantwoording

3.1 Literatuuronderzoek

Natuurwetgeving

Wij hebben onderzocht of het onderzoeksgebied een wettelijk beschermde status of een beleidsmatig vastgestelde natuurstatus heeft. Daarvoor raadplegen wij onder andere provinciale websites en de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ). In bijlage 1 hebben wij het juridisch kader samengevat.

Soortinformatie

Om inzicht te krijgen in de actuele gegevens die beschikbaar zijn over het onderzoeksgebied en de omgeving hebben wij websites van onder andere RAVON, SOVON, De Vlinderstichting en de Zoogdiervereniging geraadpleegd.

3.2 Natuurloket

Wij hebben gegevens over de aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten binnen het onderzoeksgebied opgevraagd bij het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Op afbeelding 2 ziet u de administratieve gegevens.

Afbeelding 2. Administratieve gegevens Natuurloket

naam project	Paasberg in Ede
doel project	Quicksan Natuur
datum	za, 15/08/2015 - 16:25
ordernummer	OHNL-2015-4185
geselecteerde kilometerhokken	174-451

Database Natuurloket

In tabel 1 zijn de resultaten uit de database van het Natuurloket weergegeven. Hieruit blijkt dat er met uitzondering van vaatplanten, dagvlinders en libellen onvoldoende onderzoeksgegevens beschikbaar zijn over de genoemde soortgroepen. Van vaatplanten en dagvlinders zijn uit het kilometerhokmeldingen bekend van zowel licht als streng beschermde soorten. Van libellen zijn echter geen dergelijke meldingen bekend. Tijdens ons veldbezoek ligt de focus daarom op alle soortgroepen, behalve libellen.

Tabel 1. Resultaten database Natuurloket

174 - 451	vaatplanten	zoogdieren	vogels	amfibieën	reptielen	vissen	dagvlinders	libellen	overige ongewervelden
Rode-Lijstsoorten	6	3	10				5		
Ffwt soorten tabel 1	3	6		2					
Ffwt soorten tabel 2+3	2	9			1		1		
Ffwt vogels			67						
HrI soorten bijlage II									
HrI soorten bijlage IV		6							
Aantal soorten	186	16	78	2	1		28	13	31
Detailering 0-0.25/0.251-1/ groter 1km2	78%/11%/11%	38%/3%/59%	16%/44%/40%	83%/0%/17%	0%/50%/50%		84%/11%/5%	63%/0%/37%	6%/0%/94%
Volledigheid onderzoek	goed	onbepaald	goed/niet	slecht	redelijk	niet	goed	goed	onbepaald
Onderzoekperiode	1995-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015	2005-2015

3.3 Veldwerk

Tijdstip en omstandigheden

Dennis Slotboom heeft één veldbezoek uitgevoerd. In tabel 2 hebben wij de omstandigheden tijdens het veldwerk opgenomen.

Tabel 2. Inventarisatieronde

Datum	Moment	Weersomstandigheden
8 juli 2015	Namiddag	Droog, half bewolkt, lichte wind, 22°C

Werkwijze

Cobra ecoadviseurs bv werkt uitsluitend volgens de richtlijnen en inventarisatiemethoden die zijn voorgeschreven door het Netwerk Groene Bureaus. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten op basis van de aanwezige biotopen en habitats. Methoden zijn vastgesteld voor de volgende groepen:

- ongewervelden
- vissen
- amfibieën
- reptielen
- zoogdieren
- vaatplanten

4

Quickscan

4.1 Gebiedsbescherming

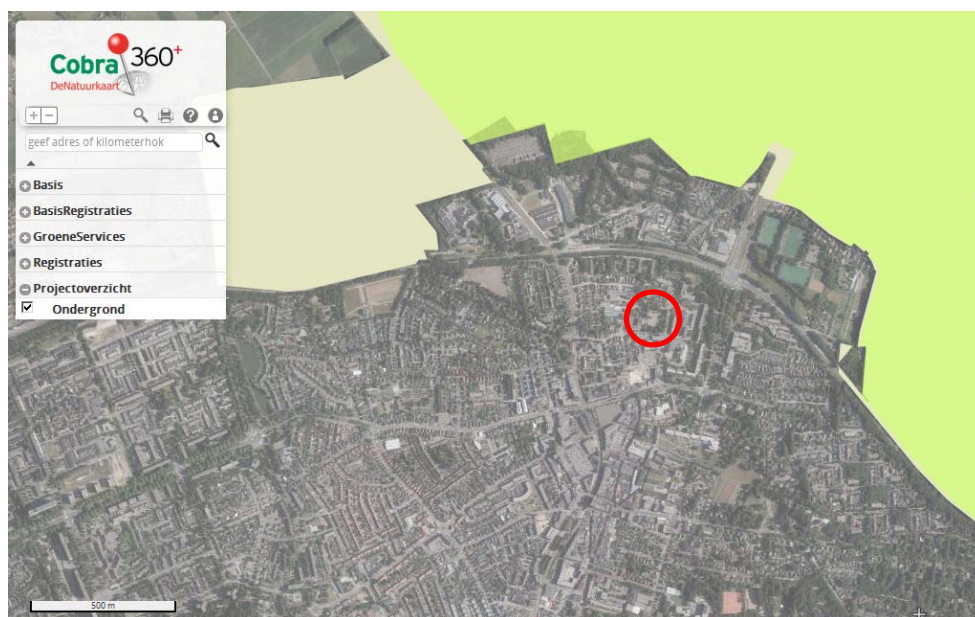
Natura 2000

Het onderzoeksgebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied en ligt op enige afstand van gebieden die wel als Natura 2000-gebied zijn aangewezen.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Het onderzoeksgebied maakt geen deel uit van de EHS van Nederland en ligt op enige afstand van gebieden die wel onderdeel uitmaken van de EHS. Op afbeelding 3 is de ligging van het onderzoeksgebied (gemarkeerd met de rode cirkel) te zien ten opzichte van de EHS (beige markeringen) en Natura-2000 gebieden (groene markering).

Afbeelding 3. Ligging onderzoeksgebied ten opzichte van EHS

Gemeentelijke status

Voor zover bekend heeft het gebied geen gemeentelijke beschermde status.

4.2 Planten en dieren

Vaatplanten

Wij hebben geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Deze zijn ook niet te verwachten gezien de historie van het terrein en het huidige verruigde karakter.

Zoogdieren

Wij hebben geen zoogdieren waargenomen. Maar de aanwezigheid van enkele molshopen op het terrein, duiden op de aanwezigheid van enkele mollen. Mogelijk biedt het terrein ook een leefgebied voor egel en veldmuis. Daarnaast worden foeragerende vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger verwacht.

Vogels

In het gebied hebben wij verschillende soorten van met name algemeen voorkomende stadsvogels waargenomen of gehoord.

Amfibieën en reptielen

Wij hebben geen amfibieën aangetroffen. Maar op basis van het ontbreken van geschikte biotopen verwachten wij deze ook niet. Ook hebben wij geen reptielen waargenomen. Deze zijn op basis van literatuuronderzoek en het ontbreken van geschikte biotopen ook niet te verwachten.

Vissen

Binnen de werkgrenzen van het plangebied is geen oppervlaktewater en/of oevers hiervan aanwezig. De aanwezigheid van vissen is daarom uitgesloten.

Dagvlinders en libellen

Wij hebben geen beschermde dagvlinders of libellen waargenomen. Deze zijn ook niet te verwachten vanwege het ontbreken van specifieke biotopen voor beschermde soorten.

Overige ongewervelden

Het plangebied kent geen specifieke biotopen van beschermde ongewervelden. Deze worden daarom ook niet verwacht.

4.3 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Nesten

Wij hebben geen jaarrond beschermde nesten of nestplaatsen van vogels of bepaalde zoogdieren aangetroffen. De bomen en struiken vormen echter een prima nestgelegenheid voor algemeen voorkomende vogelsoorten. In het broedseizoen kunnen daarom bewoonde vogelnesten in de bomen verwacht worden.

Holten

Wij hebben geen holten in bomen aangetroffen die kunnen dienen als broedgelegenheid voor holtenbroedende vogels zoals specht, boomklever en kauw.

Holen

Wij hebben in het onderzoeksgebied geen holen van bijvoorbeeld vos of konijn aangetroffen.

Vleermuizen

Wij hebben geen potentiële zomerverblijfplaatsen voor vleermuizen aangetroffen in de vorm van kleinere holten, bastplaten of scheuren in takken en stammen. Ook hebben wij geen winterverblijven aangetroffen. Hiermee doelen wij op grotere holten in bomen. Het is echter goed mogelijk dat vleermuizen zich ophouden in de bebouwing in de omgeving van het gebied.

4.4 Overige functies

Volgens informatie van de gemeente Ede maken vleermuizen gebruik van het projectgebied om er te foerageren. Soorten die hier kunnen worden verwacht zijn gewone dwergvleermuis en laatvlieger.

5

Conclusie

5.1 Beschermde soorten

Soorten uit tabel 1

Binnen het onderzoeksgebied zijn soorten aanwezig of kunnen soorten voorkomen die zijn opgenomen in tabel 1 van de Flora- en faunawet. Ze zijn daarmee licht beschermd.

Het gaat om de soortgroep:

- grondgebonden zoogdieren (mol, egel, veldmuis).

Soorten uit tabel 3

Binnen het onderzoeksgebied zijn soorten aanwezig of kunnen soorten voorkomen die zijn opgenomen in tabel 3 van de Flora- en faunawet. Ze zijn daarmee streng beschermd. Het gaat om de soortgroep:

- vleermuizen (gewone dwergvleermuis, laatvlieger).

Vogels

Vogels gebruiken het onderzoeksgebied als foerageergebied, voortplantingsgebied of als tijdelijke rustplaats. Alle vogels zijn streng beschermd volgens de Flora- en faunawet.

5.2 Vaste rust- en verblijfplaatsen

In de bomen kunnen nesten verwacht worden van vogels. Nesten van vogels zijn, mits in gebruik, streng beschermd.

5.3 Is er een ontheffing nodig?

Soorten uit tabel 1

U heeft voor soorten uit tabel 1 geen ontheffing nodig. De geplande werkzaamheden vallen namelijk onder de noemer 'ruimtelijke inrichting en ontwikkeling'. Dit betekent dat voor soorten uit tabel 1 een algehele vrijstelling geldt. Wel geldt de algemene zorgplicht. Deze houdt in dat uw werkzaamheden geen wezenlijke invloed mogen uitoefenen op de soort. Daarnaast moet u voorafgaand en tijdens de werkzaamheden zoveel mogelijk voorkomen of beperken dat:

- dieren worden gedood of verwond;
- nesten of hollen worden beschadigd, weggenomen of verstoord.

In hoofdstuk 6 beschrijven wij enkele adviezen over hoe u minimaal invulling moet geven aan deze zorgplicht.

Soorten uit tabel 3

Of een ontheffing nodig is voor het uitvoeren van de ingrepen moet blijken uit een gedetailleerd vleermuisonderzoek (zie paragraaf 6.3). Met het vleermuisonderzoek wordt vastgesteld of vleermuizen gebruik maken van het onderzoeksgebied, in welke mate en om welke soorten het gaat. Wij verwachten namelijk dat de geplande werkzaamheden in potentie een negatief effect hebben op foeragerende vleermuizen.

Vogels

Met het eventueel rooien van bomen en struiken in het projectgebied kunnen nesten van vogels verloren gaan. Bewoonde nesten zijn zwaar beschermd. U kunt in principe geen ontheffing krijgen voor het verstoren of verwijderen van bewoonde nesten. Er is namelijk altijd een alternatief: wachten tot het nest niet meer bewoond is. Er is geen overtreding van de Flora- en faunawet als het rooien van de bomen gebeurt op een moment dat er geen bewoonde nesten aanwezig zijn. Hierbij gaan wij er namelijk vanuit dat er voldoende bomen in de directe omgeving overblijven. Deze bomen bieden voldoende nestgelegenheid voor vogels om deze soorten in stand te houden. Echter, als werkzaamheden beginnen in de periode tussen 1 maart en 1 december is de kans op bewoonde nesten groot. Bijna alle vogels broeden in deze periode, wellicht ook in de te verwijderen bomen.

6

Advies

6.1 Nader onderzoek

Vleermuisonderzoek

Het is noodzakelijk een vleermuisonderzoek uit te laten voeren. Een dergelijk onderzoek heeft een doorlooptijd van circa acht weken en kan uitsluitend volledig worden uitgevoerd in een periode die valt tussen half april en eind oktober. Het onderzoek moet zich richten op soorten en op de functie van foerageergebied.

Protocol

Het nader onderzoek moet uitgevoerd worden conform het Vleermuisprotocol. Dit protocol is goedgekeurd door het ministerie van EZ en beschrijft de wijze van zorgvuldig onderzoek als het gaat om vleermuizen.

6.2 Zorgvuldig handelen

Op dit moment is het niet mogelijk een compleet pakket van maatregelen in het kader van zorgvuldig handelen of het treffen van mitigerende maatregelen te geven. Dit is namelijk afhankelijk van de uitkomsten van het vleermuisonderzoek (zie paragraaf 6.1). Hieronder beschrijven wij richtlijnen voor zorgvuldig handelen voor wat betreft vogels en soorten uit tabel 1 van de Flora- en faunawet.

Inspectie

Wij adviseren de bomen en de directe omgeving voorafgaand aan het rooien te controleren op de aanwezigheid van dieren. Eventueel aangetroffen licht beschermde soorten kunnen dan naar buiten het projectgebied worden verplaatst. Mochten toch nog streng beschermde soorten worden aangetroffen, schakel dan een deskundig ecooloog in voor advies.

Rooiperiode

Wij adviseren de bomen en struiken te rooien tussen 1 december en 1 maart. De kans dat dan bewoonde nesten aanwezig zijn, is dan erg klein.

Nestcontrole

Als u besluit bomen en struiken te rooien tussen 1 maart en 1 december, moet voorafgaand aan het rooien eerst een aanvullende controle worden uitgevoerd. Hiermee onderzoekt u of zich bewoonde nesten in de te rooien elementen bevinden. Dit onderzoek moet maximaal drie dagen voor de daadwerkelijke werkzaamheden uitgevoerd worden. Worden bewoonde nesten aangetroffen, dan moet de betreffende nestlocatie worden gemarkeerd en ontzien zolang het nest bewoond is.

Bijlage 1

Juridisch kader

Flora- en faunawet

Reikwijdte

De Flora- en faunawet is op 1 april 2002 in werking getreden. Deze wet regelt de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijk leefomgeving. Menselijk handelen mag geen nadelige invloed hebben op deze soorten. Volgens de Flora- en faunawet is het daarom verboden beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, hun holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen aan te tasten of te verontrusten. Onderscheiden wordt tussen 'licht' en 'zwaar' beschermde soorten.

Beschermde soorten

Onder de Flora- en faunawet zijn als beschermde soort aangewezen:

- een aantal inheemse plantensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende zoogdierensoorten (behalve de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis);
- alle van nature binnen de Europese Unie voorkomende vogelsoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende amfibieën- en reptielensoorten;
- diverse van nature in Nederland voorkomende vissoorten (met uitzondering van soorten in Visserijwet 1963);
- een aantal overige inheemse diersoorten;
- een aantal uitheemse dier- en plantensoorten.

Vrijstelling en ontheffing

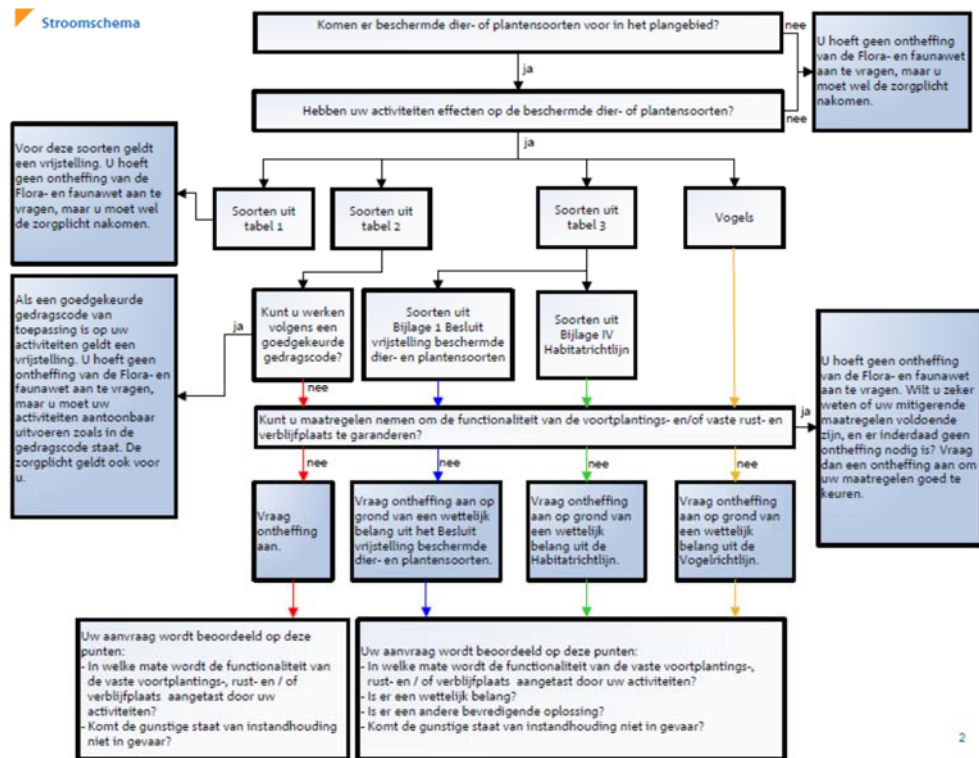
In sommige gevallen kan vrijstelling worden verleend van de Flora- en faunawet. Dit is aan de orde als er sprake is van bestendig beheer, onderhoud of gebruik. Ook kan ontheffing worden verkregen van de Flora- en faunawet. Of een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig is, is afhankelijk van de aard van de ingrepen in het onderzoeksgebied. Er mag geen afbreuk worden gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de aanwezige dier- en plantensoorten.

Mitigerende maatregelen

Als maatregelen worden getroffen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen, is geen ontheffing vereist. Zo kunnen er mitigerende maatregelen worden getroffen.

Stroomschema

Het ministerie van Economische Zaken (EZ) hanteert een stroomschema om te bepalen of een ontheffing nodig is. Het stroomschema hebben wij opgenomen op de volgende pagina.

Zorgplicht

De algemene zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet) houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregel en te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Dit betreffen algemeen voorkomende soorten, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Van rijkswege is het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) opgesteld. Hierin staan afspraken over de natuur in landelijke gebieden. De nota is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van wezenlijke natuurkenmerken en -waarden. Bepaald wordt dat de EHS moet worden beschermd en ontwikkeld door een combinatie van:

- planologische bescherming;
- aankoop van gronden;
- het afsluiten van beheerovereenkomsten met particuliere eigenaren;
- inspanningen voor een goede kwaliteit van milieu en water.

In de EHS worden planten en dieren in waardevolle natuurgebieden beschermd. In een bestemmingsplan wordt de ecologische hoofdstructuur concreet begrensd.

Ingrepen in de EHS

In de EHS geldt het 'nee, tenzij' principe. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen niet zijn toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn en er sprake is van een groot openbaar belang. De effecten van een ingreep moeten worden gecompenseerd. In principe zijn ingrepen in of nabij de EHS die invloed hebben op natuurwaarden vergunningsplichtig. Welk spoor gevolgd moet worden en of er daadwerkelijk sprake is van een aantasting van natuurwaarden in de EHS is afhankelijk van de concrete planvorming.

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 ziet toe op de bescherming van gebieden. Op grond van artikel 10a wijst de minister van EZ gebieden aan waarin uitvoering wordt gegeven aan de 'Vogelrichtlijn' (EEG nr. 79/409) en de Habitatrichtlijn (EEG nr. 29/43).

Gebieden

De Natuurbeschermingswet kent drie typen gebieden:

- Natura 2000-gebieden;
- beschermde natuurmonumenten;
- overige door EZ aangewezen gebieden.

Vergunning

Als een project of activiteit leidt tot een verslechtering van habitats van soorten of kan leiden tot significante verstoring van soorten, dan is op grond van artikel 19d een vergunning vereist.

Passende beoordeling

Binnen de vergunningverlening zijn er twee toetsingsmogelijkheden:

- de passende beoordeling ofwel habitattoets
De passende beoordeling moet worden uitgevoerd wanneer significante effecten niet uitgesloten kunnen worden of onzeker zijn.
- de verslechterings- en verstoringstoets
De verslechterings- en verstoringstoets moet worden uitgevoerd wanneer significante effecten uitgesloten kunnen worden, maar negatieve effecten wel kunnen optreden.

De passende beoordeling moet gebaseerd zijn op onderzoek en de best beschikbare wetenschappelijke gegevens. De mogelijke effecten van de te beoordelen activiteiten of plannen worden dan onderzocht.

Centraal postadres

Rechtestraat 12
5455 GE Wilbertoord
T. 088 - 262 72 00

Voor meer informatie over
Cobra bezoek onze websites

www.Cobra-Adviseurs.nl
info@Cobra-Adviseurs.nl